

זיכרון
בסלון

ערכת
נחתני
עדות

www.zikaronbasalon.com

ערכה לנותני עדות בזיכרון בסלון

מה בערכה?

1. תיאור כללי של מפגש של זיכרון בסלון
2. תזכורת לחשיבות מסירת העדות
3. הנחייה כיצד לאסוף את העדות ולמקד אותה לקראת מסירת העדות
4. כיצד לבנות את העדות
5. שאלות מפתח
6. טיפים כיצד למסור ולספר את העדות
7. כלי עזר

ברוכים הבאים למשפחת זיכרון בסלון!
אנחנו שמחות ונרגשים שבחרתם ובחרתן להצטרף
למסורת ישראלית חדשה של יותר ממיליון וחצי
בני אדם שמציינים את יום הזיכרון לשואה בסלון
ביתם, בדרך אישית, אינטימית ומלאת משמעות.

כל עדות וכל מפגש של זיכרון בסלון הוא עולם
ומלואו, אבל הידיעה שבמקביל לעדותכם,
מתקיימים עוד אלפי סלונים בכל העולם, עם אלפי
עדויות, הופכת את הפעולה הפרטית והאישית של
כל אחד ואחת מאיתנו, לחלק ממסורת ישראלית
חדשה ומרגשת במיוחד.

הערכה שאתם קוראים עכשיו מבוססת על חוויות
של אלפי נותני עדות מכל שנות הפעילות של
זיכרון בסלון והיא מבקשת לסייע לכם ליהנות
מחוכמת ההמון וללמוד מהניסיון המשותף של
נותני עדות מכל סוג.

הערכה תדריך אתכם כיצד לאסוף את העדות של
יקיריכם, לסדר ולארגן אותה לקראת שיתוף בסלון
וכיצד לשמור אותה רלוונטית ומשמעותית לשנים
ארוכות קדימה.

אנחנו בטוחים שצפויה לך ולאורחים שלך חוויה
משמעותית ומיוחדת במינה.

איך נראה מפגש של זיכרון בסלון?

כל מפגש של זיכרון בסלון נראה ומתנהג אחרת, אבל אנחנו ממליצים על מפגש שכולל שלושה חלקים: עדות, שיתוף ודיון. הכי חשוב שכולם ירגישו בבית!

עדות

החלק הראשון של המפגש מתמקד בעדות ההיסטורית והוא ההזדמנות שלכם לשתף ולחלוק את העדות של יקירכם עם בני משפחה, חברים, מכרים, שכנים ואורחים שעדיין לא הכרתם. לרוב, העדות נמשכת כ-45 דקות, ובמהלכה משתפים את הסיפור של שורד השואה. העדות היא החלק המרגש ביותר של הערב והיא נועדה להבטיח שלעולם לא נשכח את השואה ואת הגבורה של הנספים והשורדים.

שיתופי

החלק השני הוא החלק השיתופי, שבו כל אורחי הערב מוזמנים לשתף ולבטא עצמם, בכל אופן שיבחרו - שיר, קטע קריאה, סיפור ואפילו תפילה. הבמה פתוחה לכל אורח ולכל שיתוף.

דיון

החלק השלישי הוא החלק שבו משתתפי הסלון מוזמנים לדון יחד בשואה בלקחים שאנחנו, כפרטים וכחברה, יכולים ללמוד ממנה לעתיד.

2

כל עדות חשובה וכל סיפור מהותי וטוב

בשנים הקרובות יש לנו, בני הדור השני והשלישי, את הזכות ואת ההזדמנות האחרונה לשמוע, לאסוף ולעבד את העדויות של אחרוני שורדי השואה. כל עדות שאנחנו יכולים לקבל, לזכור ולהעביר הלאה היא ראויה, חשובה ומעניינת. כל סיפור ראוי להיות מסופר וכל שורד זכאי שיזכרו אותו.

אתם עומדים לקחת את לפיד
הזיכרון לידיכם לספר את סיפורם
של יקירכם ולהמשיך את המורשת
ואת המסורת של "והיגדת לבנך"

3

כיצד לאסוף, לעבד ולמקד את העדות

- לכל סיפור יש התחלה, אמצע וסוף. אנחנו מספרים את העבר כדי להתחבר כאן ועכשיו ולהשפיע על העתיד
- מומלץ למקד את סיפורכם באדם ספציפי או באירוע מרכזי אחד
- מומלץ לשמור את הסיפור אישי ככל שניתן
- מומלץ להתמקד בתקופת השואה ולהמעיט בתיאור התקופה שאחרי
- זכרו - העדות שייכת לאדם אחר. אתם לא צינור להעברת המידע והסיפור - אבל גם לא הגיבורים הראשיים שלו. השתדלו לשמור את הפוקוס בסיפורו של השורד שאת עדותו אתם מביאים
- שמרו על מסגרת הזמן ובדקו מראש שאתם לא זולגים לעלילות משנה

כיצד לבנות את העדות

- חשוב ומומלץ למקד את העדות בתקופת השואה, אך ברור שאתם רוצים לספר והקהל רוצה לשמוע גם על האדם וסיפור חייו אחרי תקופת השואה. נסו למקד את למסגרת זמן קצובה וקצרה
- נכון וראוי לסטות מהסיפור לעלילות משנה אחדות. חשוב לדאוג שלא עושים זאת יותר מדי ולזמן ארוך מדי
- רצוי ומומלץ לספר על בני משפחה, שכנים, חברים, בני קהילה שקשורים לעדות ולמוסר העדות. חשוב לזכור שהן דמויות משנה ולא הגיבורים הראשיים שלו
- רצוי ומומלץ להגביל את היקף הסיפור שלכם בתוך העדות. יש לכם את הזכות ואת הכבוד למסור עדות של מישהו יקר לכם - זכרו זאת!

מסר ותובנות

בסיום העדות ניתן להעביר מסר או תובנה למשתתפי הסלון. זה יכול להיות מסר אישי שלכם, בהסתכלות קדימה לעתיד טוב יותר, או מסר־תפיסת עולם־משפט מייצג של הדמות המרכזית שעליה בחרתם לספר.

פתיח

הציגו את עצמכם וספרו על הקשר שלכם עם מוסר העדות.

שאלה פתוחה

שתפו את הקהל בשאלה פתוחה, אמירה או מחשבה. כך תלכדו את תשומת הלב של השומעים, תסקרנו אותם ותשמרו על הקשב שלהם לאורך העדות כולה.

התמקדו בגרעין הסיפור

הקדישו את מירב הזמן ותשומת הלב לתיאור וסיפור, הזמן או המאורע שבחרתם להתמקד בו ושאתם חושבים שמייצג טוב מכל את תקופת השואה של מוסר העדות. תארו אותה באופן מפורט ככל האפשר ונאמן ככל האפשר לדרך שבה העדות הזו הגיעה לאוזניכם.

נקודת התפנית

הרגע שבו האירוע שבו בחרתם להתמקד הסתיים או הרגע שבו המלחמה נגמרה. נקודת התפנית היא סימן לסיום שלב העדות ההיסטורית.

סיום

נקודת הסיום של העדות היא הרגע הנכון לחזור לנקודת ההתחלה ולנסות לסגור את "מעגל" הסיפור ולהשאיר את יושבי הסלון עם מחשבה על העתיד שנובעת מהעדות ההיסטורית.

שאלות מכוונות

לפני כתיבת הסיפור, מומלץ להתייחס ולאסוף מידע על השאלות הבאות:

- מהי תקופת הזמן עליה מספרים? מהו האירוע עליו מספרים? כיצד נראה המקום עליו שמספרים? כיצד אתם מדמיינים את המקום עליו אתם מספרים? מהם התחושות והמסרים אותם אתם רוצים להעביר? מה הקשר שלך לדמות מרכזית?

על הדמות המרכזית וחייה לפני המלחמה

- שם וכינויי
- שם נעורים
- תאריך לידה
- מקום לידה
- על המשפחה הגרעינית והמורחבת- כמה בני משפחה היו, שמותיהם, מקצועם ועיסוקם
- על חיי הדת והמסורת של הדמות המרכזית ומשפחתה
- בת כמה הדמות המרכזית כשהמלחמה הגיעה אליה?

תקופת המלחמה

- היכן הייתה משפחתה בזמן המלחמה
- שיר או סיפור שליוו את הדמות בזמן המלחמה
- רגע בו התקבלה החלטה גורלית על-ידי הדמות המרכזית?
- האם מישהו עזר לה במהלך המלחמה?
- עם מי הייתה משחקת ומדברת? איך נראו חיי היום-יום שלה?

ההגעה לישראל והחיים בישראל

- עם תום המלחמה היכן הייתה?
- כיצד הגיעה לישראל ועם מי?
- על המפגש הראשוני עם האוכלוסייה והחיים בישראל- מה חוותה הדמות המרכזית?

מסר למשתתפי הסלון

- מדוע חשוב לך לספר ולהעביר את הזיכרון הלאה?
- איזה מסר היית רוצה להעביר הלאה?
- מה חשוב לך שילמדו משתתפי הסלון מלקחי השואה?

טיפים: איך לספר את הסיפור

למה דווקא זיכרון בסלון?

לשתף את הסיבה שבגינה בחרתם להשתתף בזיכרון בסלון, ומה הוביל אתכם לכך. דבר זה יחבר אתכם ליושבי הסלון.

התכוננו למסגרת הזמן של הסיפור

הערב נפתח בסיפור שלכם. חלק זה אורך כשעה, וכולל שאלות ותשובות מיושבי הסלון אליכם.

הקדישו זמן להכנה מוקדמת

נסו לבצע תחקיר קצר ולהשלים חלקי פאזל חסרים- יצירת קשר עם בני משפחה, חיפוש במאגרי מידע ובארכיונים, ועוד.

לא תמיד חייבים לדעת הכל!

זה בסדר לשתף בהשערות ובתחושות, לגבי מה שאתם לא יודעים. במידה והייתה שתיקה של ההורים, לספר עליה, ולשתף במה שאתם כן יודעים.

"דברים שיוצאים מהלב, נכנסים אל הלב"

היו אתם, הביאו את עצמכם, שתפו ברגשות, מחשבות ותהיות.

מספרים בפעם הראשונה?

תתרגלו ותספרו לחברים קרובים. דבר זה יסייע לכם להתמקד, לוודא שהסיפור מובן, ושהמסר נקלט כמו שרציתם.

מספרים אצלכם בסלון?

השתמשו במקום ובהקשר כדי לחבר את שומעי העדות לאיש שבמרכזה ולסיפור שלו.

מתארחים בסלון אחר?

ספרו על ההתרגשות ועל הזכות להמשיך את המסורת ולהפיץ את העדות.

כלי עזר

מה הלאה?

הירשמו בתור נותני עדות באתר

<https://www.zikaronbasalon.com/signupspeaker>

להרשמה כמארחים - (לינק לאתר)

<https://www.zikaronbasalon.com>

הצטרפו לקבוצת הפייסבוק שלנו

"זיכרון בסלון - דור שני, משתפים ומשתתפים"

<https://www.facebook.com/groups/1267521626697609>

לשאלות ובירורים

edut@zikaronbasalon.com

050-6060-705

אין טוב ממראה עיניים ולכן אנחנו ממליצים לעשות שימוש בעזרים ויזואליים ופיזיים שיכולים לסייע ליושבי הסלון "להכיר" את נותן העדות ו"להרגיש" את הסיפור שלו.

מצגת

שמרו אותה כמה שיותר ויזואלית וכמה שפחות טקסטואלית. (מומלץ לבדוק מראש אם בסלון שבו אתם מדברים יש את הציוד הדרוש להצגת המצגת)

תמונות

שתפו כל תמונה שיש בידכם (של נותן העדות כילד או כאיש מבוגר. תמונות של המקומות שעליהם אתם מדברים. תמונות ממסע משותף לעיר הולדתו של השורד).

לא סתם אומרים שתמונה אחת שווה 1,000 מילים.

אביזרים

חפצים, מכתבים, מסמכים. הציגו כל אלמנט שיש לכם שיכול להפוך את העדות ליותר מוחשית.

קטע מוסיקה או שירה

ניתן לשיר או להשמיע שיר שקשור לעדות או למשפחה בתקופת השואה.

מתכון

ניתן להביא מאכל שהיו נוהגים לאכול בבית, או לחלק את המתכון.